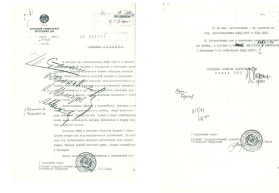

Katyń 1940

<https://katyn.ipn.gov.pl/kat/bibliografia-i-mediatek/3643,Decyzja-Biura-Politycznego-WKPb-o-wymordowaniu-obywateli-polskich-w-wiekszosci-o.html>
2022-07-01, 19:05

BIBLIOGRAFIA I MEDIATEKA

Decyzja Biura Politycznego
WKP(b) o wymordowaniu
obywateli polskich, w większości
oficerów wziętych do niewoli we
wrześniu 1939 r.

1940 marzec 5, Moskwa – Notatka Ławrentija Berii do
Józefa Stalina z propozycją wymordowania polskich jeńców
wojennych

Nr 794-B

ściśle tajne
z 5 III [19]40 r.

KC WKP(b)

Towarzysz Stalin

W obozach NKWD ZSRR dla jeńców wojennych i w więzieniach zachodnich obwodów Ukrainy i Białorusi w chwili obecnej przetrzymywana jest wielka liczba byłych oficerów armii polskiej, byłych pracowników polskiej policji i organów wywiadu, członków polskich nacjonalistycznych [kontr]rewolucyjnych partii, członków ujawnionych [kontr]rewolucyjnych organizacji powstańczych, uciekinierów i in. Wszyscy oni są zawziętymi wrogami władzy radzieckiej, pełnymi nienawiści do ustroju

radzieckiego.

Jeńcy wojenni, oficerowie i policjanci, przebywający w obozach, próbują kontynuować działalność k[ontr]r[ewolucyjną], prowadzą agitację antyradziecką. Każdy z nich oczekuje oswobodzenia, by uzyskać możliwość aktywnego włączenia się w walkę przeciwko władzy radzieckiej.

Organy NKWD w zachodnich obwodach Ukrainy i Białorusi wykryły szereg k[ontr]r[ewolucyjnych] organizacji powstańczych. We wszystkich tych organizacjach k[ontr]r[ewolucyjnych] aktywną rolę kierowniczą odgrywali byli oficerowie byłej armii polskiej, byli policjanci i żandarmi.

[...]

W obozach dla jeńców wojennych przetrzymywanych jest ogółem (nie licząc szeregowców i kadry podoficerskiej) - 14 736 byłych oficerów, urzędników, obszarników, policjantów, żandarmów, służby więziennej, osadników agentów wywiadu - według narodowości: ponad 97 proc. Polaków.

Wśród nich jest:

generałów, pułkowników i podpułkowników - 295

majorów i kapitanów - 2080

poruczników, podporuczników i chorążych - 6049

oficerów i podoficerów policji, straży granicznej i żandarmerii - 1030

szeregowców policji, żandarmerii, służby więziennej i agentów wywiadu - 5138

urzędników, obszarników, księży i osadników [wojskowych] - 144.

W więzieniach zachodnich obwodów Ukrainy i Białorusi przetrzymywanych jest ogółem 18 632 aresztowanych (wśród nich 10 685 Polaków), w tej liczbie:

byłych oficerów - 1207

byłych policjantów, agentów wywiadu i żandarmów - 5141

szpiegów i dywersantów - 347

byłych obszarników, fabrykantów i urzędników - 465

członków różnorodnych k[ontr]r[ewolucyjnych] i powstańczych organizacji i różnych k[ontr]r[ewolucyjnych] elementów - 5345

uciekinierów – 6127

Biorąc pod uwagę, że wszyscy oni są zatwardziałymi, nierokującymi poprawy wrogami władzy radzieckiej, NKWD ZSRR uważa za niezbędne:

I. Polecieć NKWD ZSRR:

- 1) sprawy znajdujących się w obozach dla jeńców wojennych 14 700 osób, byłych polskich oficerów, urzędników, obszarników, policjantów, agentów wywiadu, żandarmów, osadników i służby więziennej,
- 2) jak też sprawy aresztowanych i znajdujących się w więzieniach w zachodnich obwodach Ukrainy i Białorusi 11 tys. osób, członków różnorodnych k[ontr]r[ewolucyjnych] organizacji, byłych obszarników, fabrykantów, byłych polskich oficerów, urzędników i uciekinierów – rozpatrzyć w trybie specjalnym, z zastosowaniem wobec nich najwyższego wymiaru kary – rozstrzelanie.

II. Sprawy rozpatrzyć bez wzywania aresztowanych i bez przedstawiania zarzutów, decyzji o zakończeniu śledztwa i aktu oskarżenia – w następującym trybie:

- a) wobec osób znajdujących się w obozach dla jeńców wojennych – na podstawie informacji przekazanych przez Zarząd ds. Jeńców Wojennych NKWD ZSRR,
- b) wobec osób aresztowanych – na podstawie informacji ze spraw przekazanych przez NKWD USRR i NKWD BSRR.

[...]

Komisarz Ludowy Spraw Wewnętrznych
Związku SRR
Ł[awrentij] Beria

[Na pierwszej karcie w poprzek tekstu zatwierdzająca dekretacja: „Za [cztery własnoręczne podpisy:] J[ózef] Stalin, K[liment] Woroszyłow, W[iaczesław] Mołotow, A[nastas] Mikojan”; na marginesie dopisane: „Kalinin - za, Kaganowicz - za”.]

Źródło: Katyń. Dokumenty zbrodni, red. A. Gieysztor, R.G. Pichoja, t. 1: Jeńcy niewypowiedzianej wojny sierpień 1939 - marzec 1940, red. W. Materski, Warszawa 1995, s. 469–470, 475.

Decyzja Biura Politycznego WKP(b) z 5 marca 1940 r. o wymordowaniu obywateli polskich, w większości oficerów wziętych do niewoli we wrześniu 1939 r. Na wniosku szefa NKWD Ławrentija Berii widoczne podpisy m.in. Stalina oraz Mołotowa. Archiwum IPN.

się

[Następny Strona](#)